

Bron: Staatscourant, dinsdag 22 mei 2007

Waterschapspartij in aantocht.

Door Alfred van Hall

De ongebonden waterschapsbestuurders willen zich verenigen. Daartoe zijn initiatieven genomen met als doel een tegenwicht te vormen tegen lijsten van politieke partijen, landbouw- en natuurorganisaties. ‘Waterschapsbeleid voor mensen’ is het credo. Krijgen de ingezetenen van waterschappen een redelijk alternatief bij de eerste landelijke waterschapsverkiezingen?

Als de nieuwe Waterschapswet geldend recht is, zal het voor de burger vertrouwde lijstenstelsel worden ingevoerd. Wanneer een lijst aan de juridische eisen voldoet, dingen de kandidaten op de lijst mee naar een plaats in het Algemeen Bestuur van het waterschap (te vergelijken met gemeenteraad of provinciale staten). Mits het programma of de doelstelling van de lijst watergerelateerd is – en dat kan via een algemene formulering al snel het geval zijn – zal deze tot de verkiezingen worden toegelaten. En dan is het: hoe meer stemmen hoe groter de invloed in dat Algemeen Bestuur, dat tussen de 18-30 zetels zal kennen.

De categorie ingezetenen zal gemiddeld zo’n 60% van de zetels bezetten. De resterende 40% is gereserveerd voor benoemde vertegenwoordigers vanuit landbouw, natuur en bedrijfsleven. Naar verwachting zullen de (grotere) politieke partijen als zodanig mee gaan doen. Ook de grote belangenorganisaties vanuit landbouw, natuurbescherming en wellicht woningbouw en –beheer (corporaties) zullen met lijsten komen.

Recent heeft een aantal zittende bestuursleden van waterschappen een opmerkelijk initiatief genomen. Zij benaderen de huidige leden van de Algemene besturen met het voorstel een Algemeen Waterschaps Partij (AWP) op te richten.

Zo’n buiten bestaande politieke partijen en organisaties opererende partij kan los van enige politiserende waterbelangen verdedigen. Om de stem van het ingezetenenbelang bij goede watersystemen en veilige dijken te kunnen laten horen, is een lijst nodig die burgers aanspreekt. De initiatiefnemers stellen vast dat – als er geen ongebonden lijst komt – geïnteresseerde en actieve waterschapsbestuurders zich noodgedwongen aan politieke partijen of belangenorganisaties moeten verbinden om in het waterschapsbestuur te kunnen komen. Politisering van het functionele waterschap ligt dan op de loer, waarbij – zo vrezen de initiatiefnemers – partijpolitieke tegenstellingen in de strijd geworpen worden. Waterbelangen kunnen in de verdrukking komen.

Natuurlijk is het kiestechnisch zo dat elk waterschap een eigen AWP-lijst moet hebben. Echter, als de AWP door samenwerking en op grond van één basisprogramma eerst een landelijk profiel krijgt, zal de herkenbaarheid in de regionale waterschappen sterk worden vergroot. Als de AWP landelijke dekking krijgt, is het bovendien veel gemakkelijker om de financiële en organisatorische inspanningen van een breed draagvlak te voorzien.

De AWP heeft inmiddels een eigen website, en de missie en kernwaarden zijn helder geformuleerd. De missie ‘waterschapsbeleid voor mensen’ toont hoezeer de AWP er aan hecht dat de burgers als belanghebbenden en belastingbetalers volop kunnen genieten van de watersystemen in hun waterschap. Het waterbeheer zal praktisch, haalbaar en betaalbaar zijn, aan veiligheid wordt niet getornd, er is voldoende én schoon water voorhanden, en de klant wordt vanuit sociale principes bediend.

Waterschappen dienen vooral onafhankelijk te opereren vanuit een eigen verantwoordelijkheid. Het gaat om duurzaam veilig wonen, werken en recreëren.

Samenwerking, transparantie, slagvaardigheid en controleerbaarheid zijn centrale begrippen. Regionale en lokale punten kunnen per waterschap cq. lijst worden toegevoegd. Zo is de AWP uitstekend toegesneden op de eisen die een landelijke, onafhankelijke partij voor waterschapsbestuurders stelt.

Als er landelijk voldoende animo voor oprichting blijkt te bestaan, is er een voor de waterschapshistorie unieke daad verricht. Immers, de burgers die zich voor wat het waterbeheer betreft niet willen binden aan een specifieke politieke partij of organisatie krijgen de kans hun actief én passief kiesrecht al doende inhoud te geven.

De wetgever heeft met de aanpassing van de huidige Waterschapswet beoogd om de democratisering van waterschappen verder door te zetten. Daartoe dienen onder andere de ene landelijke verkiezingsdag, de eenvoudiger en transparanter bestuurssamenstelling en de meer heldere financiering. Bij democratie hoort onlosmakelijk dat burgers zichzelf organiseren. Dit initiatief toont dat er nú al blijkbaar burgers zijn die, anticiperend op de komende verkiezingen hun democratische verantwoordelijkheid nemen. Dat valt te prijzen in een tijd dat velen weliswaar klagen over de afstand tussen burgers en politiek, maar relatief weinigen de mouwen opstropen en een serieuze partij oprichten. Het ware te wensen dat ook anderen dit durven.

Het ICT-instrumentarium maakt snelle communicatie mogelijk. En de democratie is ten zeerste gebaat bij betrokkenheid van burgers. Dat geldt ook de functionele waterschappen die voor massieve wateropgaven staan. Zonder democratisch draagvlak wordt dat allemaal veel ingewikkelder. ‘Laat het volk zijn stem heffen.’

De auteur is dijkgraaf.